

รำลึก 33 ปี 6 ตุลา นักวิชาการถอดรหัส 'ประชาธิปไตยสมบูรณ์' ของ 'ปรีดี'

Wed, 2009-10-07 22:33

เมื่อวันที่ 6 ต.ค.52 โครงการกำแพงประวัติศาสตร์จัดงานรำลึก 33 ปี 6 ตุลา ณ สวนประติมากรรมประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (มธ.) ท่าพระจันทร์ มีการทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ 34 รูป และวางพวงหรีดไว้อาลัยผู้เสียชีวิตในเหตุการณ์ 6 ตุลา ซึ่งในปีนี้มีผู้มาร่วมไม่มากนัก จากนั้นเป็นการกล่าวเปิดงานโดยสุรพล นิติไกรพจน์ อธิการบดี มหาวิทยาลัยธรรม ศาสตร์ และวัฒน์ วรรณยางกูร อานบทกวีรำลึกวีรชน 6 ตุลา กล่าวไว้อาลัยและสืบสานเจตนา รมณวีรชน 6 ตุลา โดยตัวแทนญาติวีรชน 6 ตุลา ตัวแทน 18 ผู้ต้องหา เลขาธิการเครือข่ายเดือนตุลา เลขาธิการสหพันธ์นิสิตนักศึกษา (สนนท.) องค์การนักศึกษากลุ่มต่างๆ คณะกรรมการจัดงาน 110 ปี ชาตกาลรัฐบุรุษอาวุโส ปรีดี พนมยงค์ ตัวแทนกรรมกร ชาวนา สมัชชาคนจน สหพันธ์-สหภาพแรงงาน แนวร่วมศิลปิน และกลุ่มองค์กรประชาธิปไตย

นายสุรพลกล่าวว่า ในพิธีรำลึกถึงเหตุ การณ์ 6 ตุลา ครบรอบ 33 ปี ขอเรียกร้องให้สังคมไทยเรียนรู้กับเหตุการณ์ดังกล่าว เพราะไม่มีประโยชน์ที่จะใช้ความรุนแรงเช่นซ้ำกัน เพื่อยุติความขัดแย้งทางความคิดหรืออุดมการณ์ นอกจากนี้ต้องการให้สังคมไทยเข้าใจในเรื่องสันติภาพ ความสงบจะไม่เกิดขึ้นหลังจากการใช้ความรุนแรง ต่อไปสังคมยังต้องมีความขัดแย้งเหมือนสังคมประชาธิปไตยทั่วไป แม้วันนี้จะยังมีความคิดที่แตกต่างอย่างชัดเจน และทุกฝ่ายยังคงเรียกร้องให้มีการชำระประวัติศาสตร์เดือนตุลาที่ไม่มีควมคืบหน้า ญาติวีรชนหลายคนยังมองว่า 33 ปีผ่านไป หลายอย่างยังอยู่เช่นเดิม แต่ยืนยันว่าจะจัดงานรำลึกต่อเนื่องทุกปี แม้จะได้รับ ความสนใจจากประชาชนและรัฐบาลน้อยลง

นางเล็ก วิทยาภรณ์ อายุ 77 ปี มารดา นายมนู วิทยาภรณ์ ผู้เสียชีวิตจากการถูกยิงตัดขั้วหัวใจในเหตุการณ์ 6 ตุลา ตัวแทนญาติวีรชน กล่าวว่า เสียใจมากที่ต้องสูญเสียลูกไป ไม่คิดว่า จะเกิดเรื่องแบบนี้ในชีวิต เพราะตั้งแต่เล็กจนโตไม่เคยตีลูกแม้แต่ครั้งเดียว แต่ขณะที่ลูกกำลังจะเรียนจบออกมาเป็นกำลังในการหาเลี้ยงครอบครัว กลับต้องมาเสียชีวิตในเหตุการณ์นี้ ก่อนมาร่วมงานฝันเห็นลูกมาบอกว่าอยากกินขนมจีนแกงเขียวหวาน ขนมเข่ง ขนมเทียน วันนี้จึงตื่นแต่เช้าทำของที่ลูกอยากกินมาทำบุญ และเลี้ยงผู้ที่มีมาร่วมงานด้วย อยากจะขอให้ผู้มีอำนาจในสังคมอย่าบิดเบือนเรื่องที่เกิดขึ้น ให้ออกมาพูดความจริงที่เกิดขึ้นในประวัติศาสตร์ เพื่อเป็นบทเรียนให้ประชาชนทุกคนได้เรียนรู้ ผู้สื่อข่าวรายงานว่า นอกจากกิจกรรมดังกล่าวแล้ว นายสุรพล ปัญญาวิชระ ผู้ออกแบบประติมากรรมประวัติศาสตร์ ในสวนประติมา กรรมประวัติศาสตร์ แสดงละครล้อเลียนการเมืองปัจจุบัน โดยใช้ธงชาติหม้อร่าง ถือกม้อตบและดินตบ ที่เป็นสัญลักษณ์ของกลุ่มพันธมิตรฯ และกลุ่มคนเสื้อแดง ร้องเพลงชาติพร้อมใช้ดินตบและม้อตบตีศีรษะตัวเอง จากนั้นใช้สีดำทาทับสีแดงและเหลืองจนกลายเป็นสีเดียวกัน

ขีปรีดีพยายามเดือน "การโตการอภิวัฒน์" ก่อนเหตุการณ์ 6 ตุลา

ต่อมามีการกล่าวปาฐกถาเรื่อง "แนวคิดประชาธิปไตยสมบูรณ์ของปรีดี พนมยงค์ กับเจตนารมณวีรชน 6 ตุลา 2519" โดยฐาปนันท์ นิพิฏฐกุล อาจารย์คณะนิติศาสตร์

ธรรมศาสตร์ โดยเขานำเสนอการมองเหตุการณ์ของปรีดี พนมยงค์ ผ่านบทความเรื่อง จงพิทักษ์เจตนารมณ์ประชาธิปไตยสมบูรณ์ของวีรชน 14 ตุลาคม” ซึ่งปรีดีเขียนขึ้นหลังเหตุการณ์ 14 ตุลาว่า ปรีดีพยายามสรุปประสบการณ์ของคณะราษฎรเพื่อส่งสัญญาเตือนนักศึกษาผู้นั้นถึงการโตการอภิวัฒน์ ก่อนที่จะเกิดเหตุการณ์ 6 ตุลา เพราะปรีดีเห็นว่า เป็นไปตามกฎธรรมชาติของการปะทะขัดแย้งของสิ่งสองสิ่งที่เป็นปฏิปักษ์กัน

ฐานันท์ยังนำเสนอแนวคิด “ประชาธิปไตยสมบูรณ์” ของปรีดีด้วยว่าประกอบด้วย 3 ส่วน คือ โครงสร้างเศรษฐกิจที่เป็นประชาธิปไตย โครงสร้างการเมืองที่เป็นประชาธิปไตยโดยมีรัฐธรรมนูญเป็นแม่บท และส่วนสุดท้ายคือ ทิศทางสังคมที่เป็นประชาธิปไตย ซึ่งเขามองว่าก็คือ วัฒนธรรมทางการเมืองนั่นเอง และส่วนนี้เป็นส่วนที่สังคมไทยผลักดันน้อยที่สุดในช่วงที่ผ่านมา เนื่องจากสังคมไทยมีข้อจำกัดในการคิดนอกกรอบ

ระบบเสรีภาพทางความคิดเป็นเสรีภาพขั้นพื้นฐาน

“ถ้าเราปราศจากเสรีภาพในการคิดเสียแล้ว เสรีภาพในเรื่องอื่นๆ ก็ไม่มีทางเป็นไปได้ เพราะเสรีภาพทางความคิดเป็นเสรีภาพขั้นพื้นฐานที่สุด” ฐานันท์กล่าว พร้อมยกตัวอย่างแนวคิดของคานท์ นักปรัชญาในยุครุ่งโรจน์ที่ระบุว่าความรู้เพียงสาเป็นพื้นฐานการอันสำคัญ และการจัดมันต้องอาศัยความกล้าหาญในการคิดด้วยตนเองโดยปราศจากการชี้นำจากผู้อื่น

(อ่านรายละเอียดได้ในเอกสารประกอบปาฐกถาด้านล่าง)

สรุขัยเสนอรวมทุนนิยมใหม่ “ปฏิวัติ” กลุ่มอนุรักษ์นิยม

ในช่วงปลายมีการอภิปรายเรื่อง “อุดมการณ์ 6 ตุลา กับระบอบอำมาตยาธิปไตย” โดย นายสรุขัย ด้านวัฒนธรรม ระบุว่า อุดมการณ์ 6 ตุลา ไม่มี มีแค่เพียงจิตใจและความกล้าที่จะเสียสละอย่างไร้เดียงสาของนักศึกษา ประชาชนในยุคนั้น และเมื่อไปอยู่ภายใต้การนำของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย (พคท.) ก็ยังต่อสู้อย่างไร้เดียงสา โดยไม่เคยรู้ว่าถูกใครใช้เป็นเครื่องมือ ส่วนเหตุการณ์ 14 ตุลา ก็ไม่ได้เป็นการต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยเพราะมันไม่เคยเกิดขึ้นได้จริง หากแต่เป็นเพียงการปลดโซ่ตรวนของทุนนิยมไทย ซึ่งทำให้ในท้ายที่สุดส่งผลให้ยุคของทหารที่มีมายาวนานต้องสิ้นสุดลงหลังพฤษภาทมิฬ และในช่วงของพ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ซึ่งถือเป็นกลุ่มทุนใหม่ก็นับได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของความรุ่งโรจน์ในยุคนิยม ซึ่งทำให้ขัดแย้งกับกลุ่มทุนเก่าอนุรักษ์นิยม ดังนั้น ผู้นำการต่อสู้ก็ไม่อาจจะหลีกเลี่ยงไปจากทักษิณได้แม้เขาไม่ต้องการเป็นก็ตาม เพราะสถานการณ์ปัจจุบันถือเป็นสถานการณ์ปฏิวัติ คือเปลี่ยนเชิงคุณภาพ และไม่จำเป็นต้องใช้ความรุนแรง ไม่ใช่สถานการณ์ปฏิรูปแล้ว

เขากล่าวอีกว่า การต่อต้านระบบอนุรักษ์นิยมต้องร่วมมือกับระบบทุนนิยมเพราะมีความคิดก้าวหน้ากว่า เมื่อโค่นล้มอนุรักษ์นิยมได้ แล้วค่อยหันมาสู้กับทุนนิยม แต่ไม่ใช่การต่อต้านทุนนิยม เป็นการต่อสู้ทางแนวความคิด พร้อมทั้งระบุว่ากลุ่มแดงสยามก็เป็นส่วนหนึ่งในการต่อสู้เรื่องนี้ ซึ่งไม่ใช่แนวทางของคอมมิวนิสต์ เพราะทั้งคอมมิวนิสต์และสังคมนิยมนั้นยังไม่เคยเกิดขึ้นได้จริง แม้มีความพยายามจะเดินเส้นทางนั้นแต่หลายประเทศก็ประสบความล้มเหลวไปหมดแล้ว คนเสื้อแดงจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพและจัดตั้งองค์กรให้เป็นระบบรวมไปถึงการตั้งพรรคการเมืองด้วย

วัฒน์ วรรณ จากกลุ่มเสื้อเขียว กล่าวไว้ว่า ปัจจุบันตัวละครในเหตุการณ์ 6 ตุลา ก็ยังอยู่เกือบครบในยุคโลกาภิวัตน์ และยังไม่มีการรับผิดชอบกับสิ่งที่เกิดขึ้น ดังนั้นหากไม่มีการชำระ

ประวัติศาสตร์ อดมการณ์ 6 ตล่ายอมเดินไปไม่ได้ อย่างไรก็ตาม เขาเสนอว่าการต่อสู้เพื่อเปลี่ยนแปลงสังคมต้องทำทั้งสงครามขับเคลื่อน ไม่ว่าจะการชุมนุมประท้วง การนัดหยุดงาน การเรียกร้องผลประโยชน์ของคนเล็กคนน้อย ขณะเดียวกันก็ต้องทำสงครามจุดยืน โดยเฉพาะการสร้างรูปธรรมของ "สังคมใหม่" ที่มุ่งเน้นนโยบายรัฐสวัสดิการที่ทุกคนมีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกัน โดยการตั้งพรรคการเมืองของประชาชนฝ่ายประชาธิปไตยเป็นเรื่องสำคัญในระยะยาวที่ต้องถกเถียงกันอย่างจริงจังเพื่อให้การเคลื่อนไหวของคนเสื้อแดงเป็นไปอย่างต่อเนื่องแม้ไม่มีกระแสทางการเมือง

กมล จากสมัชชาสังคมนักก้าวหน้า กล่าวไว้ว่าลัยต่อผู้สูญเสียจากเหตุการณ์ 6 ตลา และว่า 19 กันยายน อาจมองได้ว่าเป็นผลประโยชน์ของยุคสมัยที่ทำให้คนกลับมากล้าพูด กล้าฝัน กล้าแสดงออกอีกครั้งหนึ่ง อีกทั้งสังคมโลกก็เปิดให้ประชาชนต่อสู้ได้ในหลายมิติ ขณะที่อำนาจมายุ้งคงล่าหลังและโฆษณาชวนเชื่อใส่ร้ายคนเสื้อแดงเหมือนอย่างที่เคยทำในยุคคอมมิวนิสต์